

#športajmoinberimo: kaj brati, da diši po športu?

1. Strip za otroke

Ivan Mitrevski: *Filip gre na sprehod*, Miš, 2023

Ilustracije: Ivan Mitrevski

Strip Ivana Mitrevskega *Filip gre na sprehod*, je nemi strip, ki odpira pot otroški domišljiji, ob spremljanju dogodivščin živalskega junačka Filipa. Strip je leta 2024 prejel oznako za kakovostno literaturo Zlata hruška, avtor pa je hkrati tudi ilustrator stripa.

Filip zjutraj vstane in gre na sprehod. Po poti spremlja vse okrog sebe; pozdravi sonce, opazuje metulje in uživa v hoji. Na sprehodu srečuje prijatelje, ki ga opozarjajo na prihajajočo nevihto, ki ga povsem premoči. A za vsakim dežjem posije sonček in Filip se ponovno razveseli lepega vremena. Zdaj skače po lužah, po poti pobira odpadke ter skrbi za čisto okolje in se odpravi na najbližji vrh, ki ga tudi osvoji.

Ko dosežeš vrh ali cilj, je najlepše. Tudi v vsakdanjem življenju je tako. Ves tvoj trud je poplačan. Si srečen in zadovoljen, da si vztrajal in uspel. Naš stripovski junak Filip je tudi ponosen nase in tako zelo vesel svojega uspeha, da se kar zasanja in na poti s hriba spotakne

ob kamen ter zakotali v bližnje drevo. Po vseh pripetljajih, ki jih je doživel na sprehodu, pozdravi sonce in naravo, se odpravi v svojo lepo hišico in v njej počaka botro Luno, da ga pospremi k nočnemu počitku.

Slikanica ob ilustracijah odpira možnosti interpretacije, ki jo bralec lahko odstira individualno ali tudi v skupini, ter poudarja pomen gibanja v naravi in na prostem.

Gibanje namreč pripomore k zdravju in dobremu počutju. Zdrav duh v zdravem telesu pa gradi in oblikuje človeka. Že od mladih nog naprej. Če pri tem svoje doda še domišljija, je vse popolno. Nepremagljiva kombinacija! (Tina Podgornik)

(Vir slike: COBISS.SI: https://d.cobiss.net/repository/si/files/166816259/129526/Ivan_Mitrevski-Filip_gre_na_sprehod.jpg/terms)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/166816259>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani spletne založbe Miš d. o. o.: <https://www.miszalozba.com/knjige/filip-gre-na-sprehod-trda/>.

2. Leposlovje za mladino

Mette Vedsø: *130 utripov na minuto*, Miš, 2022

Prevod: Darko Čuden

V duhu ideje naše #ŠIB rubrike *Kaj brati, da diši po športu*, sem ob naslovu te knjige poskušala uganiti vsebino. Kot športna pedagoginja sem naprej pomislila, da gre za vsebino, povezano z vzdržljivostno vadbo. A dejstvo, da je roman prejel oznako za kakovostno literaturo Zlata hruška 2023, je v meni vzbudilo dvom v moje razmišljanje in spodbudilo radovednost. Ko sem prebrala še zapis ob koncu knjige, da pisateljico Mette

Vedsø »odlikuje izjemen posluš za otroke in mlade, zlasti tiste, malce izgubljene in odmaknjene«, se je moje razmišljanje o tem, kaj naj bi teh 130 utripov na minuto lahko pomenilo, še bolj razburkalo.

V zadnjem obdobju so mladinski romani pogosto osredotočeni na aktualno tematiko vrstniškega nasilja in spopadanja s tesnobo. Pisatelji skozi zgodbe opisujejo, kako ju prepoznati ter kako ravnati v primeru, ko se bralci znajdemo v podobni situaciji kot glavna junakinja romana, po imenu Pi. Po hudem napadu tesnobe pred celim razredom se Pi za nekaj tednov umakne od šole in okolja, ki je zanj eden večjih virov tesnobe in s tem povezanega pospešenega srčnega utripa na 130 utripov v minuti. A sama doma, kljub spodbudam prijateljic in staršev, svojih težav ne more rešiti. V veliki želji pomagati in z najboljšimi nameni, zaradi neznanja in neizkušenosti, lahko odrasli stisko prej poglobimo, kot omilimo. Zgodba se po začetnem brezupu glavne junakinje obrne v pozitivno smer, ko nakaže, kako lahko tudi naključne osebe, ki se v pravem času znajdejo na pravem mestu, odigrajo pomembno vlogo. Pi jih je k sreči pripravljena opaziti, se z njimi povezati in sodelovati, čeprav niti slučajno niso strokovnjakinje za zdravljenje tesnobe: samohranilka Bianca, njena hčerka Viki, ki ima motnjo v duševnem razvoju in starejša sosedka, gospa Brown, ki živi sama in se pripravlja na praznovanje rojstnega dne. Ob njih Pi spozna, da ob šoli in ocenah ter službi, obstajajo stvari, ki dajejo življenju dodatno vrednost in odpirajo nov pogled na svet.

Povabljeni k branju tega ganljivega romana, ki spodbuja razmišljanje o vlogi posameznika v skupnosti, o sprejemanju različnosti, o vlogi prijateljev, staršev, trenerjev, učiteljev ali naključnih oseb, ki se pojavijo v našem življenju. Ima kdo od bralcev podobno izkušnjo? Jo je pripravljen deliti s katero od prej omenjenih oseb? Ali ima vsak učenec na šoli vsaj eno odraslo osebo, ki ji lahko zaupa svojo stisko? (Nives Markun Puhar)

(Vir slike: COBISS.SI: <https://d.cobiss.net/repository/si/files/125496835/110258/130-utripov-na-minuto.jpg/terms>)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/125496835>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [da: https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/150331907](https://plus.cobiss.net/cobiss/si/si/bib/150331907); izposoja kot e-knjiga: [ne](#); nakup možen tudi v zvočni obliki: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani založbe Miš d. o. o.: <https://www.miszalozba.com/knjige/130-utripov-na-minuto-trda/>.

Prispevek na *Dobreknjige.si*: <https://www.dobreknjige.si/knjige/130-utripov-na-minuto/>.

3. Poezija za odrasle

Anja Grmovšek Drab: Prepovedani položaj, LUD Literatura, 2024

Anja Grmovšek Drab se spozna na nogomet in poezijo. V pesniški zbirki *Prepovedani položaj* oboje spretno prepleta in v globoka življenjska razmišljanja ter osebne refleksije vpleta spomine z nogometnih tekem, nogometne izraze in ekipe, kot prava nogometna poznavalka in navdušenka. Kar seveda tudi je. Vendar je njena velika ljubezen tudi poezija. Pesniška zbirka je življenjska, zelo berljiva in odstira pogled v avtoričino osebno življenjsko sfero, ki jo z branjem njene poezije lahko začutimo vsi. Je iskrena, razmišljujoča in izpovedna, svoja videnja in čutenja nam servira na pladnju, teh pa kar ne moreš nehati brati.

V nogometnem svetu je prepovedani položaj ali prehitek (v ang. offside) zelo poznano, a hkrati precej kompleksno pravilo, ki določa igralčev prepovedani položaj na igrišču; kadar je igralec pred žogo in pred predzadnjim igralcem. Ker gre za sekundne položaje in hitre premike, ga je seveda zelo težko ugotoviti, spremljati ali določiti. Včasih je od njega odvisen celo rezultat tekme. V življenju je takšnih prepovedanih položajev veliko. Vsi jih lahko naredimo in prav pri vseh se lahko tudi spregledajo, popravijo, razveljavijo. Bo že res, da je

nogomet lahko tudi življenje.

#športajmoinberimo

nacionalni medresorski program za spodbujanje
branja med mladimi športniki
#verjemivproces #beremoskupaj #beremozrazlogom

Avtorica je pesniško zbirko razdelila na tri sklope: Prvi polčas, Drugi polčas in Trenutek za rdeči karton, v katerega je uvrstila pesem z naslovom *Prepovedani položaj*. Ob branju te pesmi me je stisnilo pri srcu. Pesniško zbirko priporočam. Pozitivno me je presenetila in tudi navdušila. (Tina Podgornik)

(Vir slike: spletna stran COBISS.SI: https://d.cobiss.net/repository/si/files/214685699/146572/ela_214685699.jpg/terms)

Knjiga je dosegljiva v knjižnicah: <https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/193283843>.

Izposoja kot zvočna knjiga: [ne](#); izposoja kot e-knjiga: [da: https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/214685699](https://plus.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/214685699); nakup možen tudi v zvočni obliki in kot e-knjigo: [ne](#)

Knjigo lahko kupite na spletni strani LUD Literature: <https://www.ludliteratura.si/knjigarna/knjige/prepovedani-polozaj/>.

Prispevek na *Dobreknjige.si*: <https://www.dobreknjige.si/knjige/prepovedani-polozaj/>.

Pripravili: Tina Podgornik v sodelovanju s Polono Palčič, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, ter Nives Markun Puhon, Zavod RS za šolstvo

#športajmoinberimo je program, ki ga vodi Goriška knjižnica Franceta Bevka v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije – združenjem športnih zvez, Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje, Zavodom RS za šolstvo, Javno agencijo za knjigo RS, Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko – centrom za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Centrom za poklicno izobraževanje RS in pridruženimi splošnimi knjižnicami v projektu.